

Події

08:52
23.06.2026**Українські бібліотеки переживають системну кризу: низькі зарплати, старіння кадрів, хронічне недофінансування – аналітичний звіт АНТС**

3 хв читати

Українські бібліотеки переживають системну кризу, яка охоплює чотири виміри: заробітні плати на межі виживання, стрімке старіння кадрів, хронічне недофінансування фондів та приміщень і застаріла система оцінювання, йдеться в аналітичному звіті "Системна криза української бібліотечної галузі та шляхи її подолання" Мережі захисту національних інтересів "АНТС".

"Бібліотеки України сьогодні опинилися на межі виживання. Зарплати бібліотекарів у 2026 році становлять від 5691 до 7356 грн, молодь майже не приходить у професію, а майже половина працівників уже перебуває у віковій категорії 45-60 років. Якщо ситуація не зміниться, багато бібліотек ризикують залишитися без людей, які забезпечують їхню роботу. Але проблема значно ширша за низькі зарплати. Йдеться про втрату інституцій, які зберігають нашу пам'ять, підтримують освіту, цифрову грамотність та стійкість громад", – йдеться в повідомленні АНТС.

Згідно з аналітичним звітом, українські бібліотеки переживають системну кризу, яка охоплює чотири виміри: зарплати на межі виживання (у 2026 році оклади варіюються від 5691 грн до 7 356 грн); стрімке старіння кадрів (станом на кінець 2025 року близько 46,7% працівників бібліотек були у віковій групі 45-60 років, тоді як молодь становила 9,3%); хронічне недофінансування фондів і приміщень; застаріла система оцінювання, яка не бачить реального внеску бібліотек у суспільний розвиток.

Звіт також пропонує план дій у три етапи, перший з яких передбачає, що упродовж перших 6 місяців необхідно переглянути тарифні оклади бібліотекарів, провести аудит кадрової ситуації та визначити перелік прифронтових бібліотек для першочергової підтримки.

На другому етапі – від 6 до 18 місяців – запустити пілоти нових моделей фінансування з більшою автономією закладів, оновити фонди й техніку, перейти до оцінювання бібліотек за показниками соціального та освітнього впливу – а не лише за кількістю відвідувань і книговидачею.

На останньому етапі, у горизонті 3 років пропонується масштабувати успішні моделі та інтегрувати бібліотеки у ширші програми читання, цифрової грамотності й освіти дорослих.

"Підвищення зарплат – необхідний перший крок, але недостатній. Без інституційної реформи, більшої фінансової автономії закладів і нових критеріїв ефективності система залишатиметься у тій самій точці. Україна може отримати сучасну бібліотечну мережу. Реалізація цієї стратегії дозволить перетворити бібліотеки зі збиткових бюджетних установ на ефективний суспільний сервіс та інфраструктуру для розвитку всієї країни", – наголосили в АНТС.

Як повідомлялося, у кінці травня віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна заявила, що поповнення бібліотечних фондів у співфінансуванні з громадами може бути запущено з 1 липня.

22 червня заступниця міністра культури України Богдана Лаюк заявила, що їй не подобається ідея, що бібліотеки необхідно перетворити на культурні хаби чи культурні центри, а також, що вона проти того, щоб просто говорити про закриття бібліотек. В той же час, заступниця зазначила, що наразі немає фінального рішення, як буде виглядати модель співфінансування з громадами поповнення бібліотечних фондів.

Згідно з дослідженням Українського інституту книги (УІК), книжки для поповнення бібліотечних фондів публічних бібліотек закуповували у 2025 році лише 47% громад.

У квітні петиція на сайті Кабінету міністрів із закликом переглянути заробітні плати бібліотекарів не набрала необхідну для розгляду кількість голосів.

Тег: #бібліотеки #криза

Оформити тестову підписку на продукти агентства

Читати оперативні новини в офіційному Telegram-каналі

Слідкувати за головними повідомленнями агентства у Google News

ЩЕ ЗА ТЕМОЮ

12:16
22.06.2026**Заступниця міністра культури: Я проти того, щоб просто говорити про закриття бібліотек**11:47
22.06.2026**Наразі немає фінального рішення, який вигляд матиме співфінансування з громадами поповнення бібліотек, – заступниця міністра культури**11:17
10.06.2026**Мінекономіки запрошує бібліотеки та навчальні заклади долучитись до розширення датасету сервісу RUCOPYS**09:44
30.04.2026**Петиція до Кабміну про підвищення зарплат бібліотекарів не набрала необхідних голосів**15:21
22.04.2026**Єврокомісія оголосила про заходи проти впливу енергетичної кризи**12:57
07.04.2026**Українські видавці закликали уряд підтримати книжкову галузь**12:26
30.03.2026**"Не вбивайте книгарні": видавець спричинив гучну дискусію про книжковий ринок**16:22
27.03.2026**Книжковий ринок України у кризі: мінус шість книгарень за березень і падіння продажів**12:45
25.03.2026**Порошенко в Раді заявив про кризу державного управління і закликав голосувати за євроінтеграційні законопроекти**20:43
24.03.2026**Парламентська криза переросла у політичну - нардеп Фріз**

ВАЖЛИВЕ

Командувач Нацгвардії: іноді понад 10% шахедів збивають наші групи-перехоплювачі, ця цифра буде рости**Командувач НГУ: за закупівлі мають відповідати сильні спеціалісти, щоб воюючі командири не потрапляли в халепу****Півенко допускає, що за рік після впровадження армійської реформи в людей буде переосмислення бачення військової служби****Командувач НГУ: на захисті ЧАЕС 24/7 знаходяться гвардійці з бойовим досвідом, нарощується безпілотна складова****Командувач Нацгвардії: ми не втраtimo перевагу, коли ворог запустить свій аналог Starlink**

ОСТАННЄ

Поранена жінка, пошкоджене приміщення АЗС, горіли автівки у Запоріжжі – ОВА**Бійці "Альфи" знищують до 20% ворожої піхоти – Зеленський****Ворог обстріляв Херсонщину, 12 людей постраждали****Одна людина загинула, ще вісім постраждали на Харківщині внаслідок обстрілів протягом доби****Спілка ректорів просить Міносвіти зменшити мінімальний конкурсний бал до 130 у низці спеціальностей****Окупанти за добу втратили 1390 осіб та 632 од. спецтехніки – Генштаб****ППО України збила 118 зі 135 ворожих цілей, зафіксовано влучання 13 ударних БЛА на 11 локаціях****Росіяни атакували Запорізьку область, сім людей поранено****РФ завдала майже 30 ударів по Дніпропетровщині, є постраждалих****У Полтаві через негоду сталося аварійне знеструлення в одній з громад**